Dréacht Straitéise na Gaeilge 2027-2030

Draft Irish Language Strategy 2027 – 2030

DRÉACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus na hOmaí
Gaeilge
DRÉACHT

Clár | Contents

Intreoir **Introduction**	**3** **4**
Forbhreathnú Straitéiseach **Strategic Overview**	**8** **9**
Aguisín 1 **Plean Feidhmithe** **Appendix 1** **Plean Cur i bhFeidhm**	 **18** **35**
Aguisín 2 **Faighteoirí deontas Gaeilge sa Phobal agus Seachtain na Gaeilge 2021–2026** **Appendix 2** **Recipients of Irish in the Community and Seachtain na Gaeilge grant aid 2021-2026**	 **52** **54**
Aguisín 3 | Appendix 3 **Réamhchomhairliúcháin | Pre-Consultations**	 **56**

DRÉACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus na hOmaí
Gaeilge
DRÉACHT

Intreoir

Aithní Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh (CCFÓ) tábhacht na Gaeilge agus tá sí go mór ar an eolas faoin gcaoi ar mhúnlaigh an teanga oidhreacht chultúrtha agus féiniúlacht an cheantair.

Mar chuid den aitheantas seo, tá an Straitéis trí bliana seo do Ghaeilge forbartha ag Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh, i gcomhar le comhlachtaí reachtúla, Grúpaí Gaeilge, agus daoine aonair a bhfuil spéis acu inti.
Deir Plean Corparáideach CCFÓ 2024 – 2028 "Ár gComhairle, Ár bPlean":[1]

> *"Is í an fhís roinnte atá againn do Cheantar Fhear Manach agus an Ómaigh ná ceantar fáilteach, comhroinnte agus cuimsitheach, áit a bhfuil daoine agus áiteanna sláintiúil, sábháilte, ceangailte agus rathúil; agus áit a gcaomhnófar agus a bhainisteofar ár n-oidhreacht nádúrtha,* ***fhoirgnithe agus chultúrtha*** *go hinbhuanaithe."*

Tá tiomantas á thabhairt sa Straitéis do CCFÓ maidir le ceannaireacht a ghlacadh ar fhorbairt na teanga i bpáirt leis an bpobal Gaeilge sa cheantar. Cuirfidh CCFÓ tacaíocht agus forbairt ar fáil don Ghaeilge agus cuirfidh sé le hinrochtana agus infheictheacht na teanga freisin. Tabharfaidh an Chomhairle spreagadh dóibh siúd a bhfuil suim acu sa teanga agus léireoidh sí conas is féidir le húdaráis áitiúla an teanga a chur chun cinn agus ag an am céanna a ról agus a húsáid a cheiliúradh.

Leagfaidh an Straitéis an bonn síos do CCFÓ chun tacú leis an méadú ar líon na ndaoine atá ag iarraidh a scileanna teanga a fheabhsú agus cuirfidh sí ar chumas na Comhairle leibhéal na seirbhísí a chuirtear ar fáil trí Ghaeilge a mhéadú.

Cuirfidh An Straitéis leis an bPolasaí Gaeilge ón gComhairle (2027 – 2030) agus beidh sí á tacú ag Plean Cur i bhFeidhm (2027 – 2030) ina leagtar amach gníomhaíochtaí agus spriocanna.

Soláthraíonn An Straitéis an múnla le treoir a thabhairt do chleachtas na Comhairle maidir leis an nGaeilge. Cuirfidh An Straitéis leis an bPlean Corparáideach 2024 – 2028 ón gComhairle. Tá sí ar aon dul le pleananna agus straitéisí eile atá á gcur i bhfeidhm ag An Chomhairle.

Comhpháirtíocht

Dearbhaíonn an Plean Corparáideach:[2]

> *"Oibreoimid i* ***gcomhpháirtíocht*** *chun deiseanna rannpháirtíochta a chruthú, ag tacú le cuimsiú níos leithne, le tuiscint agus le meas ar an* ***oidhreacht chultúrtha dhinimiciúil*** *agus éagsúil sa cheantar."*

Tá Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh tiomanta d'obair i gcomhpháirtíocht agus i gcomhar le heagraíochtaí atá ann cheana agus le grúpaí

[1] *Plean Corparáideach 2024 – 2028 lgh7*
[2] *Plean Corparáideach 2024 – 2028 lgh21*

Introduction

Fermanagh and Omagh District Council (FODC) recognises the importance of the Irish Language and is acutely aware of how the language has shaped the cultural heritage and identity of the district.

As part of this recognition, Fermanagh and Omagh District Council has developed this three-year Irish Language Strategy, co-designed with input from statutory bodies, Irish Language groups and bodies, and interested individuals.
FODC's Corporate Plan 2024 – 2028 "Our Council, Our Plan" states[3]:

> *"Our shared vision for Fermanagh and Omagh is of a welcoming, shared and inclusive district, where people and places are healthy, safe, connected and prosperous; and where our outstanding natural,* ***built and cultural heritage*** *is cherished and sustainably managed."*

The Strategy commits FODC to lead the development of the language in partnership with the Irish language community within the district. FODC will also support and develop the language while increasing its accessibility and visibility. It will also provide encouragement to those interested in the language and will set an example of how a local authority can promote the language while celebrating its role and use simultaneously.

The Strategy will set out a basis for FODC to support the growth in the number of individuals seeking to increase their language skills and it will enable the Council to increase the level of service delivery provided in Irish.

The Strategy will complement the Council's Irish Language Policy (2027 – 2030) and will be supported by an Implementation Plan (2027 – 2030) setting out activities and targets.

The Strategy provides the model to guide the Council's practice in relation to the Irish Language. The Strategy complements the Council's Corporate Plan 2024 – 2028. It also complies with other plans and strategies carried out by the Council.

Partnership

The Corporate Plan states[4]:

> *"We will work in* ***partnership*** *to create opportunities for participation, supporting greater inclusion, understanding and valuing the diverse and* ***dynamic cultural heritage*** *in the district."*

Fermanagh and Omagh District Council is committed to working in partnership and cooperation with existing organisations and new Irish Language groups to deliver the Council strategy. This will involve work at a regional level where FODC can use its profile and resources to lobby for and support regional policy, but, equally

[3] *Corporate Plan 2024 – 2028 p7*
[4] *Corporate Plan 2024 – 2028 p21*

nua Gaeilge chun straitéis na Comhairle a chur i bhfeidhm. Beidh obair ar leibhéal réigiúnach i gceist, áit ar féidir leis an gCCFÓ a próifíl agus a hacmhainní a úsáid chun stocaireacht a dhéanamh ar son agus chun tacú le polasaí réigiúnach, ach, chomh tábhachtach céanna, comhoibreoidh An Chomhairle le grúpaí áitiúla i gcomhpháirtíocht fhíorúil agus spriocanna agus cuspóirí coiteanna, comhsheasmhacha aici leis na páirtithe sin.

Tá sé ríthábhachtach do chur i bhfeidhm rathúil na Straitéise go n-oibríonn an Chomhairle i gcomhar leis an earnáil Gaeilge, ar an leibhéal áitiúil agus réigiúnach araon, chun an Ghaeilge a chur chun cinn ar fud Cheantar Fhear Manach agus an Ómaigh agus níos faide i gcéin. Áirítear i bhFigiúr 1 na príomh-eagraíochtaí atá ag obair go díreach ar fhorbairt na Gaeilge le tacaíocht ó Fhoras na Gaeilge. Déanann eagraíochtaí eile amhail Cumann Lúthchleas Gael agus Comhaltas Ceoltóirí Éireann obair thábhachtach freisin chun an Ghaeilge a chur chun cinn i bpobail áitiúla.

Figiúr 1 Príomh-eagraíochtaí Gaeilge ag obair laistigh de cheantar na Comhairle le tacaíocht ó Fhoras na Gaeilge

Príomh-eagraíochtaí san earnáil Gaeilge

- Comhairle na Gaelscolaíochta – Oideachas trí mheán na Gaeilge/Oideachas tumoideachais agus naíonra Gaeilge
- Gael Linn – Oideachas i earnáil an Bhéarla agus oideachas d'aosaigh, agus deiseanna do dhaltaí scoile úsáid na Gaeilge a chur chun cinn
- Glór na nGael – Forbairt pobail agus forás eacnamaíoch
- Oireachtas na Gaeilge – Deiseanna a thacaíonn le húsáid na Gaeilge agus le líonraí a bhunú do dhaoine fásta
- Conradh na Gaeilge – Feasacht, teanga agus ionadaíocht a ardú (ar son na teanga leis na húdaráis stáit)
- Cumann na bhFiann – Deiseanna d'úsáid na Gaeilge agus líonraí do dhaoine óga a fhorbairt.

Aithníonn an Chomhairle freisin pobal na Gaeilge atá seanbhunaithe, bríomhar agus ag fás i gcónaí laistigh den Cheantar agus tá sé mar aidhm aici oibriú i gcomhpháirt le gach eagraíocht áitiúil leis an bhforbairt agus fás na Gaeilge a chur chun cinn.

importantly, the Council will collaborate with local groups in a genuine partnership with common and consistent goals and objectives.

Crucial to successful implementation of the Strategy is Council working in collaboration with the Irish Language sector, at both local and regional level, to advance Irish Language throughout the Fermanagh and Omagh District and further afield. Figure 1 includes all lead organisations working directly in the development of Irish Language with support from Foras na Gaeilge. Other organisations such as the Gaelic Athletic Association and Comhaltas Ceoltóirí Éireann also do notable work in the promotion of the Irish Language within local communities.

Figure 1 Irish Language Lead Organisations working within Council district with support from Foras na Gaeilge

Lead Organisations in Irish Language Sector

- Comhairle na Gaelscolaíochta –Irish medium education/ Immersion Education and Irish Medium Preschool
- Gael Linn –Education in the English language sector and adult education, and opportunities for use for school pupils
- Glór na nGael –Community and economic development
- Oireachtas na Gaeilge Opportunities which support the use of Irish and establishing networks for adults
- Conradh na Gaeilge – Raising awareness, language and representation (on behalf of the language with state authorities)
- Cumann na bhFiann – The development of opportunities for the use of Irish and networks for young people.

The Council also recognises an established, vibrant and ever-growing Irish Language community within the District and seeks to work in partnership with all local organisations to help continue the development and growth of the Irish Language.

The table contained in Appendix 2 details the organisations who received Fermanagh and Omagh District Council support through Irish in the Community and Seachtain na Gaeilge grant aid.

This draft strategy document was created following input from consultations detailed in Appendix 3.

Tugann an tábla in Aguisín 2 sonraí faoi na heagraíochtaí a fuair tacaíocht ó Chomhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh trí Ghaeilge sa Phobal agus trí dheontas Sheachtain na Gaeilge.

Cruthaíodh an cháipéis dréachta straitéise seo bunaithe ar ionchur ó na comhairliúcháin atá leagtha amach in Aguisín 3.

DRÉACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus na hÓmaí
Gaeilge
DRÉACHT

Forléargas Straitéiseach
Léiríonn agus tarraingíonn an Straitéis na Gaeilge seo ar aidhmeanna an Pholasaí na Gaeilge:

Aidhm

Tá sé mar aidhm ag an bpolasaí na céimeanna ar leith a leagan amach a dhéanfaidh Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh chun an Ghaeilge a éascú agus a chur chun cinn go hinmheánach agus ar fud an Cheantair, agus pobal na Gaeilge atá ag fás sa Cheantar a chothú agus a thacú. Agus an polasaí seo á fhorbairt aici, tá sé mar aidhm ag Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh na coinníollacha agus an acmhainn a chruthú a chuirfidh ar chumas duine atá ag lorg seirbhíse trí mheán na Gaeilge an caighdeán céanna seirbhíse a fháil agus a gheobhadh siad dá n-iarrfaidís í i mBéarla. Tógann an polasaí seo ar ghealltanais na Comhairle éagsúlacht teanga agus oidhreacht chomhroinnte a cheiliúradh, agus comhionannas deiseanna a sholáthar do gach duine a bhaineann úsáid as seirbhísí na Comhairle. Tá an beartas seo bunaithe ar an bprionsabal den "tairiscint ghníomhach"; is é sin, go gcuirfear in iúl don úsáideoir seirbhíse láithreach má tá an tseirbhís nó an doiciméad atá á lorg aige/aici ar fáil trí Ghaeilge. Leagtar amach sa bheartas freisin dualgais reachtúla Chomhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh.

Príomhthosaíochtaí

1. **Príomhshruthú, forbairt agus leathnú na Gaeilge**
   Tá Comhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh tiomanta do chosaint, chur chun cinn agus forbairt na Gaeilge. Aithníonn an Chomhairle gur léiriú uathúil agus luachmhar ar chultúr agus ar fhéiniúlacht í an Ghaeilge agus go bhfuil gá leis an Chomhairle an Ghaeilge a fhorbairt chun í a threisiú.

2. **Infheictheacht, inrochtaineacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú**
   Beidh aitheantas corparáideach na Comhairle dátheangach i mBéarla agus i nGaeilge, agus fanfaidh an Béarla mar theanga na gcumarsáidí inmheánacha. Úsáidfear an Ghaeilge ar fud acmhainní na Comhairle, i mbrandáil, i gcumarsáid agus i bhfoilseacháin. Cé go bhfanfaidh an Béarla mar phríomhtheanga na gcumarsáidí inmheánacha, aithneoidh an Chomhairle ceart Fhoireann na Comhairle an Ghaeilge a úsáid san ionad oibre. Tabharfaidh An Chomhairle meas ar cheart chuairteoirí ar mhaoin atá faoi úinéireacht na Comhairle an Ghaeilge a úsáid.

3. **Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge**
   Beidh An Chomhairle ag gníomhú go proifisiúnta mar shampla do ghrúpaí agus do chónaitheoirí chun úsáid na teanga a spreagadh agus ról lárnach a bheith aici i gnáthúsáid na teanga a spreagadh. Spreagfaidh An Chomhairle go gníomhach foireann agus cónaitheoirí chun an teanga a úsáid, agus beidh sí féin mar shampla chun cabhrú le haon drochmheas a bhaineann le húsáid na teanga a bhaint.

DREACHT

Strategic Overview
This Irish Language Strategy reflects and draws upon the aim of the Irish Language Policy:

Aim

The policy aims to set out the specific steps Fermanagh and Omagh District Council will take to facilitate and promote the Irish Language internally and across the District, as well as to nurture and support the growing community of speakers within the District. In developing this policy, Fermanagh and Omagh District Council aims to create the conditions and capacity where a person requesting a service through the medium of Irish is entitled to the same standard of service as they would receive were they to request it in English. This policy builds on Council's commitments to celebrate linguistic diversity and shared heritage, and to deliver equality of opportunity for all who avail of Council services. This policy is underpinned by the principle of "active offer"; i.e. when a service user requests a service or document they will immediately be informed whether the service/document they seek is available through Irish. The policy also sets out Fermanagh and Omagh District Council's legislative obligations.

Key Priorities

1. **Mainstream, develop and grow the Irish Language**
   Fermanagh and Omagh District Council is committed to the protection, promotion and development of the Irish Language. The Council recognises that the Irish Language is a unique and valuable expression of culture and identity and there is a need for the Council to develop the Irish Language in order to strengthen it.

2. **Increase the visibility, accessibility and use of the Irish Language**
   The Council's Corporate identity will be dual language in English and Irish, with English remaining the language of internal communications. Irish will be used across Council resources, in branding, communications and publications. Although English will remain the main language used in internal communications the Council will respect the right of Council staff to use the Irish Language within the workplace. The Council will respect the right of visitors to Council owned property to use the Irish Language.

3. **Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities**
   The Council will proactively set an example to groups and residents to encourage use of the language and to play a part in normalising the language. Council will actively encourage staff and residents to use the language where possible and will be an exemplar to facilitate the removal of any stigma associated with the use of the language.

DRAFT

4. **Cuir an Ghaeilge chun cinn agus ceiliúra í go gníomhach sa Cheantar**
   Déanfaidh An Chomhairle cinnte go mbeidh clár bliantúil imeachtaí, féilte agus gníomhaíochtaí ann chun saibhreas na Gaeilge a cheiliúradh, agus go mbeidh úsáid chuí na teanga le feiceáil ar láthair ag imeachtaí agus cuir i láthair faoi choimirce agus faoi urraíocht na Comhairle.

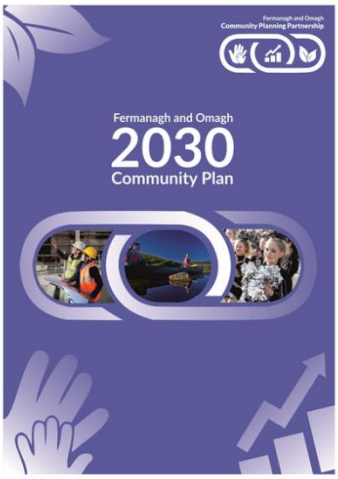
DRÉACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus na hOmaí
Gaeilge
DRÉACHT

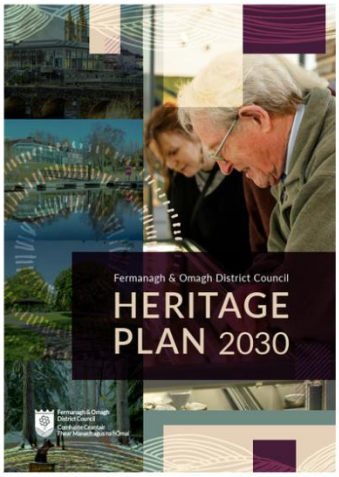
4. **Actively promote and celebrate the Irish Language in the District**
   The Council will ensure that there is a programme of events, festivals and activities each year to celebrate the richness of the Irish Language and will ensure that appropriate use of the language is to the fore at Council run and sponsored events and presentations.

DRÉACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus naHOmaí
Gaeilge
DRÉACHT

Naisc le Pleananna eile de chuid Chomhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh

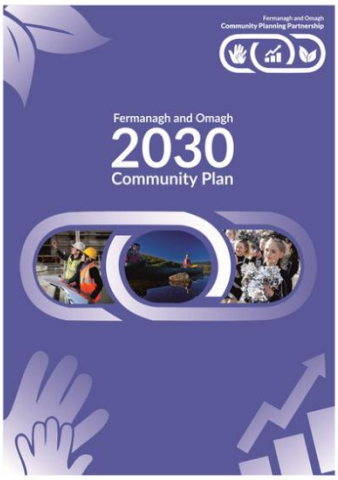

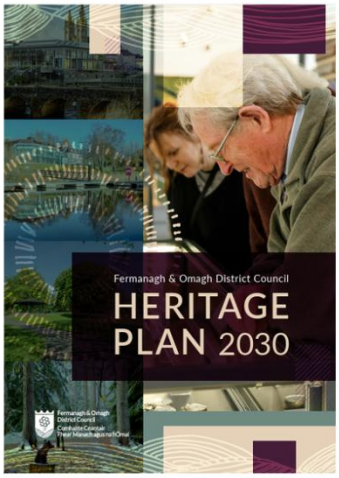
Plean Corparáideach
Tá Straitéis na Gaeilge ar aon dul le tosaíocht 2 den Phlean Corparáideach: Daoine agus Pobail.

Príomhaidhmeanna	Cad a dhéanfaimid
Feabhsú Folláine na Saoránach Feabhsú folláine an phobail agus dul i ngleic le héagothroime sláinte chun deis a thabhairt do gach duine saol níos sláintiúla a chaitheamh.	• Cothóimid agus neartóimid áiseanna fóillíochta, áineasa, ealaíne agus cultúir na Comhairle chun a chinntiú go mbeidh deiseanna ag daoine a bheith gníomhach agus rannpháirteach ina saol laethúil.
Tacaíocht do Phobail Oibreoimid chun pobail athléimneacha, rathúla agus sábháilte a thógáil agus a chumascú.	• Aithneoimid luach an Earnála Pobail agus Deonach, infheistíocht a chur chun cinn agus tacú leis na hoibrithe deonacha. • Oibreoimid i gcomhar le comhpháirtithe, ag tógáil ar a láidreachtaí agus ag forbairt a gcumas chun rannpháirtíocht láidir, chomhghníomhach, nascaithe agus inmharthana a chothú.
Luach agus Saibhriú ár nOidhreachta Cosaint, feabhsú agus cur ar fáil na hoidhreachta nádúrtha, tógtha agus cultúrtha shaibhir agus éagsúil ár gceantair.	• Caomhnóimid, forbróimid, cuirfimid chun cinn agus feabhsóimid rochtain ar ár sócmhainní oidhreachta, rud a mhéadóidh agus a chuirfidh le bród cathartha, forbairt eacnamaíoch, comhtháthú pobail agus folláine. • Oibreoimid i gcomhpháirtíocht chun deiseanna a chruthú le haghaidh rannpháirtíochta, ag tacú le cuimsiú, tuiscint agus luach níos mó ar an oidhreacht chultúrtha éagsúil agus dhinimiciúil sa cheantar.

Links to other Fermanagh and Omagh District Council Plans

Corporate Plan

The Irish Language Strategy aligns with priority 2 of the Corporate Plan: People and Communities.

Core Objectives	What we will do
Improve Citizen Wellbeing Improve population wellbeing and tackle health inequalities to give everyone the opportunity to lead a healthier life.	• We will maintain and enhance the Council's leisure, recreation, arts and cultural facilities to ensure people have opportunities to be active and engaged in their everyday lives.
Support Communities Work to build and empower, resilient, thriving, and safe communities.	• We will recognise the value of the Community and Voluntary Sector, promoting investment and supporting volunteers. • We will work with partners, building on their strengths and further develop their capacity to foster strong, collaborative, connected and sustainable participation.
Value and Enrich our Heritage Protect, enhance, and make accessible the rich, diverse, natural, built and cultural heritage of our district.	• We will conserve, develop, promote, and enhance access to our heritage assets increasing and contributing to civic pride and economic development, community cohesion and wellbeing. • We will work in partnership to create opportunities for participation, supporting greater inclusion, understanding and valuing the diverse and dynamic cultural heritage in the district.

DRÉACHT Gaeilge DRAFT

Luachanna
Ag teacht leis an bPlean Corparáideach 2024-2028, tá na sé luach seo a leanas glactha ag CCFÓ a threoróidh cur i bhfeidhm na Straitéise seo.

- **Ceannaireacht** – ionadaíocht éifeachtach a dhéanamh ar riachtanais ár gCeantair agus a muintire uile, ceannaireacht láidir a chothú agus fianaise a úsáid chun tosaíochtaí a leagan amach agus díriú ar na nithe is tábhachtaí.
- **Sláine** – ag gníomhú go hionraic agus go neamhchlaonta, ag caitheamh le gach duine ar bhealach cothrom agus le meas.
- **Cuntasacht** – ag gníomhú go hoscailte agus go trédhearcach, faisnéis shoiléir agus inrochtana a sholáthar maidir le cinntí agus feidhmíocht.
- **Nuálaíocht** – barr feabhais a bhaint amach trí bhealaí nua oibre a aimsiú le seirbhísí a fheabhsú go leanúnach agus tosaíochtaí a chur i gcrích.
- **Inbhuanaitheacht** – cinntí a dhéanamh a rachaidh chun sochair don Cheantar agus dá mhuintir san fhadtréimhse, ag tacú le pobail uirbeacha agus tuaithe bhríomhara agus i gcónaí ag tabhairt aird ar na hacmhainní atá ar fáil.
- **Rannpháirtíocht agus Inghníomhú** – éisteacht le, tuiscint ar agus riachtanais fianaise-bhunaithe ár gcuid daoine i bpobail tuaithe agus uirbeacha a chur i gcroílár ár gcuid oibre chun réitigh a chruthú le chéile.

Gaeilge
DRÉACHT

Values

In line with the Corporate Plan 2024-2028, FODC, has adopted the following six values which will guide the implementation of this Strategy.

- **Leadership** – effectively representing the needs of our District and all its people, building strong leadership and using evidence to determine priorities and focus on what matters most.
- **Integrity** – acting with honesty and impartiality, treating all in an equitable and respectful manner.
- **Accountability** – acting in an open and transparent manner, providing clear and accessible information on decisions and performance.
- **Innovation** – achieving excellence through identifying new ways of working to continuously improve services and deliver on priorities.
- **Sustainability** – taking decisions which are in the long-term interests of the District and its people, supporting vibrant urban and rural communities and always mindful of resources.
- **Engagement and Involvement** – listening to, understanding and putting the evidence-based needs of our people across rural and urban communities at the heart of what we do to create solutions together.

Plean Pobail
Tá Straitéis na Gaeilge ag teacht leis na tosaíochtaí agus torthaí seo a leanas de chuid Chomhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh faoi Daoine agus Pobail:

Tosaíocht	Toradh
Pobail láidre, sábháilte, roinnte agus ionchuimsitheacha	Tá ár bpobail ionchuimsitheacha, sábháilte, athléimneacha agus cumasaithe.
Leanaí agus Daoine Óga	Tá an tús is fearr sa saol ag ár ndaoine agus deiseanna saoil acu chun a gcumas a chomhlíonadh.

Plean Oidhreachta
Tá an Ghaeilge á cur chun cinn i bPlean Oidhreachta Chomhairle Ceantair Fhear Manach agus an Ómaigh:

> "Soláthraíonn éagsúlacht teangacha, go háirithe traidisiúin na Gaeilge agus na hAlbainise Uladh, meán chun oidhreacht an Cheantair a chaomhnú agus a scaipeadh, trí scéalta staire, béaloideas agus eolas traidisiúnta a chur ar aghaidh ó ghlúin go glúin."

Áirítear an Ghaeilge sa Plean Oidhreachta laistigh den sprioc straitéiseach Rochtain a Fheabhsú:
10. Tacaíocht do Thionscadail Bheaga
Cuir tacaíocht airgeadais thiomnaithe ar fáil do thionscadail bheaga oidhreachta lena n-áirítear Lá Oscailte Oidhreachta na hEorpa, Oíche Chultúir, an Ghaeilge agus Albainis Uladh, agus rochtain ar shiúlóidí, cainteanna agus turais oidhreachta.

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Community Plan
The Irish Language Strategy aligns with the following priorities and outcomes of the Fermanagh and Omagh District Council under People and Communities:

Priority	Outcome
Strong, Safe, Shared and inclusive Communities	Our communities are inclusive, safe, resilient and empowered.
Children and Young People	Our People have the best start in life with lifelong opportunities to fulfil their potential.

Heritage Plan
The Irish Language is featured within the Fermanagh and Omagh District Council Heritage Plan:

> "The diversity of languages, particularly the Irish language and Ulster Scots traditions, provides a vehicle to preserve and share the District's heritage, through historical stories, folklore and traditional knowledge across generations."

The Heritage Plan includes the Irish Language within the Strategic objective of Improve Access:
10. Support Small Projects
Provide dedicated funding support for small heritage projects including European Heritage Open Day, Culture Night, Irish Language and Ulster Scots and providing access to heritage walks, talks and tours.

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Príomhshruthú, forbairt agus leathnú na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmithe**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
1.1 Straitéis na Gaeilge a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm, ag sonraíú na ngníomhartha a dhéanfaidh an Chomhairle agus an chaoi a leagfar spriocanna síos, a bheidh faoi mheasúnacht agus a dhéanfar monatóireacht orthu.	• Beidh Straitéis na Gaeilge á forbairt i ndiaidh comhairliúcháin le páirtithe leasmhara. • Bunófar creat monatóireachta. • Déanfar measúnú deiridh ar an tréimhse.	Aithneoidh an Straitéis deiseanna chun an Ghaeilge a chosaint, a fhorbairt, a roinnt, a chur chun cinn agus í a neartú trí líonrú, forbairt acmhainne agus comhoibriú a éascú agus a stiúradh idir an earnáil phoiblí, an earnáil phríobháideach, pobal na Gaeilge agus na hearnálacha deonacha.	CCFÓ, Coimisinéir na Gaeilge, Oifig um Chomhfhéiniúlacht agus Léiriú Cultúir, Foras na Gaeilge, Conradh na Gaeilge, Cumann na bhFiann, Gael Linn, Glór na nGael, Oireachtas na Gaeilge, Comhairle na Gaelscolaíochta, Brainsí áitiúla Chonradh na Gaeilge: Pobal ar a'n Iúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua Eagraíochtaí pobail agus deonacha áitiúla. Cónaitheoirí Cheantar Fhear Manach agus an Ómaigh.	Eanáir 2027

Príomhshruthú, forbairt agus leathnú na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmithe**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
1.2 Dul i dteagmháil go gníomhach leis an Ollscoil Uladh chun an Dioplóma sa Ghaeilge a chur ar fáil sa Cheantar ag tosú sa bhliain acadúil 2027.	• Cruinnithe leis an Ollscoil Uladh. • Tacaíocht do chomhairliúcháin Ollscoil Uladh sa Cheantar.	Ollscoil Uladh ag fiosrú agus ag tuairisciú indéantacht sholáthar an Dioplóma sa Ghaeilge sa Cheantar.	CCFÓ, Ollscoil Uladh Eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge.	2027-2028
1.3 Glacadh agus cur i bhfeidhm na dtreoirlínte agus na ngníomhartha dea-chleachtais a d'eisigh Coimisinéir na Gaeilge agus Feidhmeannas TÉ.	• Líon cruinnithe leis an Oifig an Choimisinéara Gaeilge. • Athbhreithniú ar Pholasaí na Gaeilge agus ar Straitéis na Gaeilge CCFÓ.	Tá an Chomhairle ag cloí go hiomlán le dea-chleachtas agus leis an reachtaíocht ábhartha i dTuaisceart Éireann.	CCFÓ, Oifig an Choimisinéara Gaeilge, Oifig um Chomhfhéiniúlacht agus Léiriú Cultúir.	2027-2029
1.4 Aighneacht a dhéanamh leis an Roinn Oideachais agus le Comhairle na Gaelscolaíochta le haghaidh soláthair iar-bhunscoile trí mheán na Gaeilge sa Cheantar.	• Líon cruinnithe a tionóladh le príomhpháirtithe leasmhara. • Líon na n-ionadaíochtaí a rinneadh, m.sh. rúin ón gComhairle, tuarascálacha nó seasaimh	Dul chun cinn i dtreo fhorbairt sholáthar iar-bhunscoile trí mheán na Gaeilge sa cheantar. Feasacht mhéadaithe ar dheiseanna oideachais trí mheán na Gaeilge i measc tuismitheoirí agus daoine óga.	CCFÓ, An Roinn Oideachais, An tÚdarás Oideachais, An Chomhairle um Scoileanna Caitliceacha Faoi Chothabháil, Comhairle na Gaelscolaíochta, na Gaelscoileanna áitiúla. Cumainn Tuismitheoirí agus	2027-2029

Príomhshruthú, forbairt agus leathnú na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmithe**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
	pholasaí a forbraíodh ar son sholáthar iar-bhunscoile trí mheán na Gaeilge.		Múinteoirí sa cheantar.	

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Infheictheacht, inrochtaineacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
2.1 Glac cur chuige dhátheangach i leith príomhfhoilseachán ar mhéain dhigiteacha agus ar líne.	• Líon na bpríomhdhoiciméad a aistríodh.	Rochtain mhéadaithe ar phríomhdhoiciméid atá ar fáil i nGaeilge.	CCFÓ	2027-2029
2.2 Plean chun brandáil agus comharthaíocht i mBéarla agus i nGaeilge a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm i bhfoirgnimh riaracháin, in áiseanna agus i sócmhainní corparáideacha faoi úinéireacht na Comhairle, lena n-áirítear feithiclí, éide, ardáin dhigiteacha, feachtais mhargaíochta agus acmhainní eile na Comhairle.	• Plean Brandála agus Comharthaíochta ceadaithe ag an gComhairle.	Méadófar infheictheacht na Gaeilge ar fud na Comhairle.	CCFÓ	2027

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Infheictheacht, inrochtaineacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
2.3 Oibreoidh an Chomhairle i dtreo suíomh gréasáin dátheangach (Gaeilge/Béarla) a fhorbairt agus a chothabháil agus leanfaidh sí ar aghaidh ag forbairt agus ag cothabháil ardáin dhigiteacha tiomnaithe don Ghaeilge agus faisnéis ar shuíomh gréasáin CCFÓ.	• Faisnéis nuashonraithe ar leathanach gréasáin na Gaeilge. • Ríomh-nuachtlitir rialta na Gaeilge. • Líon postálacha dátheangacha (Gaeilge/Béarla) ar chainéil na Comhairle ar na meáin shóisialta. • Fás ar líon na leantóirí/síntiúsóirí ar ardáin na Gaeilge.	Forbróidh an Chomhairle suíomh gréasáin dátheangach feidhmiúil (Gaeilge/Béarla). Infheictheacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú tríd an gCeantar – sa teanga labhartha agus scríofa araon. Inrochtaineacht agus taithí ar úsáid na Gaeilge i seirbhísí CCFÓ a fheabhsú. Feasacht mhéadaithe ar sheirbhísí, ar ghníomhaíochtaí agus ar dheiseanna na Gaeilge trí ardáin dhigiteacha na Comhairle. Ábhar rialta dátheangach Béarla / Gaeilge ar phríomh-ardáin shóisialta na Comhairle lena n-áirítear; poist eolais, tionscnaimh mhargaíochta, fógraí pobail / seirbhíse. Oibreoidh an t-oifigeach ábhartha i gcomhar leis an bhfoireann mhargaíochta chun straitéis chuimsitheach a fhorbairt maidir leis an dóigh is fearr an Ghaeilge	CCFÓ	2027 - 2030

Infheictheacht, inrochtaineacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
		a chur chun cinn ar ardáin na Comhairle.		
2.4 Deiseanna a chruthú d'imrothlú na Gaeilge laistigh de cheantar na Comhairle, m.sh. úsáid na Gaeilge chun láithreacha fóillíochta, turasóireacht, gnó agus gníomhaíochtaí a chur chun cinn.	• Líon na n-acmhainní turasóireachta agus oidhreachta atá ar fáil go dátheangach. • Líon na ndaoine a fhreastalaíonn ar thurais, imeachtaí, ceardlanna nó cláir ghníomhaíochta le téama na Gaeilge.	Méadú ar líon na gcuairteoirí atá ag glacadh páirte i léirmhíniú na Gaeilge nó in eispéiris chultúrtha na Gaeilge. Deiseanna nua á gcruthú gach bliain don phobal taithí a fháil ar an nGaeilge i socruithe laethúla.	Seirbhísí Pobail, Turasóireacht	2027-2029
2.5 Cuirfidh an Chomhairle tacaíocht aistriúcháin ar fáil do chomhfhreagras inmheánach/aistriúcháin acmhainní agus déanfaidh sí aistriúchán gairmiúil a fháil nuair is gá.	• Líon na míreanna aistrithe. • Tacaíocht agus comhairle maidir le soláthar aistritheoirí agus ateangairí Gaeilge do CCFÓ agus don Phobal.	Cuirfear comhfhreagras CCFÓ ar fáil i bhformáid dhátheangach nó i nGaeilge amháin de réir mar is gá. Spreagfar na Baill Tofa Gaeilge a úsáid i gcruinnithe na Comhairle agus féin-aistriúchán a chur ar fáil.	CCFÓ	2027-2029

Infheictheacht, inrochtaineacht agus úsáid na Gaeilge a mhéadú				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
	• Líon na seirbhísí a iarradh trí Ghaeilge.	Má iarrtar seirbhís 'go pearsanta', fiafróidh an fhoireann an bhfuil ball foirne Gaeilge ar fáil chun an tseirbhís a chur ar fáil; mura bhfuil, cuirfidh an Chomhairle socruithe cuí ar fáil chun an tseirbhís a chur ar fáil i nGaeilge laistigh de 1-2 lá oibre, nó cuirfidh sí seirbhís gutháin ar fáil an lá céanna. Coimeádfar taifead ar sheirbhísí a iarradh trí Ghaeilge nach bhfuil ar fáil agus forbrófar an acmhainn chun na seirbhísí sin a chur ar fáil dá réir.		
2.6 Cuirfidh an Chomhairle comharthaíocht dhátheangach sráide agus bóthair ar fáil tríd an bPolasaí maidir le hAinmniú agus Uimhriú Sráideanna.	• Líon na gcomharthaí bóthair dhátheangacha atá suiteáilte.	Cuirfidh an Chomhairle comharthaíocht dhátheangach sráide agus bóthair ar fáil tríd an bPolasaí maidir le hAinmniú agus Uimhriú Sráideanna agus coinneoidh sí an polasaí seo faoi athbhreithniú de réir dea-chleachtais atá ann agus atá ag teacht chun cinn.		2027-2029

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
3.1 Éascóidh An Chomhairle deiseanna do dhaoine atá ag úsáid áiseanna na Comhairle chun an Ghaeilge a úsáid. Leanfaidh An Chomhairle de bheith ag tacú le deiseanna do dhaoine an teanga a fhoghlaim agus a chleachtadh ar fud an cheantair.	• Oibriú le hAcmhainní Daonna chun lucht labhartha na Gaeilge i measc na foirne a aithint. • Líon na bhfiosruithe a fuarthas trí Ghaeilge. • Líon na n-iarratas ar sheirbhísí trí Ghaeilge a cuireadh ar fáil. • Líon na gcomhaltaí foirne atá oilte nó tacaithe le seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. • Líon na bhfostaithe atá ag caitheamh Gradam an Fháinne.	Feabhas ar inrochtaineacht sheirbhísí na Comhairle do lucht labhartha na Gaeilge. Méadú muiníne i measc úsáideoirí seirbhíse maidir le rochtain ar sheirbhísí na Comhairle trí Ghaeilge. Méadú ar úsáid na Gaeilge i ngach idirghníomhaíocht chustaiméara agus seachadadh seirbhíse. Spreagfar comhaltaí foirne a bhain Gradam an Fháinne amach chun a gCúpla Focal, Fáinne Airgid nó Fáinne Óir a chaitheamh san ionad oibre.	CCFÓ	2027-2029
3.2 Éascaigh agus spreag gnólachtaí áitiúla, go háirithe sna hearnálacha miondíola agus fáilteachais, an Ghaeilge a úsáid le	• Líon na líonraí gnó nó seomraí trádála atá páirteach i ngníomhaíochtaí na Gaeilge. • Líon na ngnólachtaí miondíola a ndearna	Infheictheacht agus úsáid laethúil na Gaeilge méadaithe i measc na n-earnálacha miondíola, fáilteachais agus turasóireachta, rud a chuireann le taithí na gcónaitheoirí agus na gcuairteoirí agus a thacaíonn le normáltú na Gaeilge ar fud an cheantair.	CCFÓ, Eagraíochtaí gnó áitiúla, Turasóireacht Thuaisceart Éireann, Geapháirc Cuilceach Lochanna,	2027-2029

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
cónaitheoirí agus cuairteoirí áitiúla.	an Chomhairle teagmháil leo trí thionscnaimh arna dtacú aici. • Líon na gceardlann réamhrá ar an nGaeilge a reáchtáladh do ghnólachtaí.		Uaimheanna Marble Arch, Limistéar AONB Shliabh Speiríne, Gnólachtaí áitiúla, daoine aonair agus grúpaí pobail	
3.2 Oibriú le Pobal ar a nIúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua, Craobh Cois Locha, clubanna CLG, Comhaltas agus eagraíochtaí pobail eile sa cheantar chun an Ghaeilge a chur chun cinn agus rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí cultúrtha a fhorbairt.	• Líon na gclubanna CLG a ghlacann páirt i gceardlanna Gaeilge sa Chlub gach bliain do chlubanna CLG. • Líon na dtionscadal comhpháirtíochta a chuirtear i gcrích le heagraíochtaí Gaeilge atá lonnaithe sa phobal.	Deiseanna breise do dhaoine óga an Ghaeilge a úsáid i gcúinsí sóisialta, spóirt agus cultúrtha. Feiceálacht na Gaeilge méadaithe ar fud eagraíochtaí pobail agus spóirt. Naisc neartaithe idir eagraíochtaí Gaeilge, clubanna spóirt agus grúpaí cultúrtha. Cuirfidh An Chomhairle ar chumas agus spreagfaidh sí grúpaí pobail a oibríonn trí Ghaeilge rochtain a fháil ar gach glao um Chúnamh Airgeadais. Ní bheidh aon ghrúpa pobail faoi mhíbhuntáiste maidir le rochtain ar ghlaonna airgeadais	CCFÓ, Glór na nGael, Oireachtas na Gaeilge, Cumann na bhFiann, Pobal ar a nIúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua Ulster GAA, CLG Fhear Manach, CLG Thír Eoghain, Dún Uladh, craobhacha Chomhaltas Fhear Manach, craobhacha Chomhaltas Thír	2027-2030

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
		toisc go sainaithnítear iad mar 'grúpaí Gaeilge'.	Eoghain laistigh den cheantar. Eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge.	
3.3 Beidh dhá shiompóisiam Gaeilge á n-óstáil go bliantúil chun díospóireacht, rannpháirtíocht agus foghlaim chomhroinnte a spreagadh.	• Líon na rannpháirtithe ag ócáidí siompóisiam. • Líon na n-eagraíochtaí pobail i láthair.	Rannpháirtíocht agus líonrú méadaithe idir CCFÓ, eagraíochtaí pobail agus deonacha áitiúla, agus príomh-eagraíochtaí Gaeilge.	CCFÓ, Príomh-eagraíochtaí Gaeilge, eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge	2027-2029
3.4 Tacú le foireann agus Baill Tofa ar mian leo a dtuigbheáil ar an nGaeilge a fheabhsú agus a chinntiú go mbeidh siad in ann cumarsáid a dhéanamh trí Ghaeilge.	• Líon na foirne agus na mBall Tofa atá ag freastal ar ranganna Gaeilge. • Líon na ndaoine atá páirteach i ranganna don fhoireann. • Dhá cheardlann Tús leis an nGaeilge in aghaidh na bliana.	Beidh tuiscint níos fearr ar an nGaeilge ag foireann agus ag Baill Tofa CCFÓ. Beidh níos mó muiníne ag foireann agus Baill Tofa agus iad ag cumarsáid i nGaeilge agus dualgais na Comhairle á gcomhlíonadh acu. Déanfar iniúchadh ar fhoireann na Comhairle chun cumas teanga a mheas i measc na foirne.	Foireann CCFÓ agus Baill Tofa	2027-2029

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
3.5 Tacaíocht do theaghlaigh agus do thuismitheoirí Gaeilge.	• Líon na nasc le cainteanna, acmhainní agus eagraíochtaí.	Tacaíocht mhéadaithe ar fáil do theaghlaigh Ghaeilge.	CCFÓ, Glór na nGael, Eagraíochtaí pobail agus deonacha Teaghlaigh áitiúla.	2027-2029
Cothófar Grúpaí Gaeilge chun rochtain a fháil ar réimse leathan tacaíochtaí airgeadais, ón gComhairle agus ó fhoinsí eile. Tacaíocht airgeadais do ghrúpaí pobail a eagraíonn gníomhaíochtaí Gaeilge agus do dhaoine aonair atá ag foghlaim na Gaeilge.	• Líon na ndeontas Gaeltachta a bronnadh ar dhaoine aonair. • Líon na ndeontais acadúla a bronnadh ar dhaoine aonair. • Líon na ndeontas Gaeilge sa Phobal a bronnadh ar ghrúpaí pobail. • Líon na ndeontas Seachtain na Gaeilge a bronnadh ar ghrúpaí pobail. • Líon na nGrúpaí Gaeilge a bhain leas as glaonna ginearálta cúnaimh airgeadais ón gComhairle.	Tacar maoinithe sonrach don Ghaeilge chun tacú agus spreagadh a thabhairt do ghrúpaí pobail agus do dhaoine aonair. Inbhuanaitheacht fheabhsaithe do Ghrúpaí Gaeilge laistigh de cheantar na Comhairle. Méadaítear clárú imeachtaí i gceantar CCFÓ ag grúpaí pobail Gaeilge áitiúla.	CCFÓ, Príomh-eagraíochtaí Gaeilge, Eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge.	2027 -2029

DRÉACHT

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
	• Líon na ndeiseanna seachtracha do chúnamh airgeadais a roinneadh.			
Leanfar de thacaíocht a thabhairt do sholáthar ranganna inrochtana do fhoghlaimeoirí fásta agus do dhaoine óga.	• Líon na bhfoghlaimeoirí i ranganna do dhaoine fásta in Inis Ceithleann agus in An Ómaigh. • Líon na scoileanna a bhfuil rannpháirtíocht acu. • Líon na ndaltaí a ghlacann páirt i gceardlanna. • Méadaítear soláthar ranganna pobail tríd an gcúnamh deontais Gaeilge sa Phobal. • Tacaíocht do chiorcail chomhrá Gaeilge.	Cuirfear ranganna do dhaoine fásta ar fáil in Inis Ceithleann agus in An Ómaigh. Rochtain níos mó ar an nGaeilge do dhaoine óga sa cheantar.	CCFÓ, Eagraíochtaí pobail agus deonacha áitiúla, Bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna áitiúla.	2027-2029

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
3.8 Tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt na Gaeilge trí chláir phobailbhunaithe.	• Tacaíocht ó Oifigeach Gaeilge / Oifigigh Tacaíochta agus Forbartha Pobail. • Líon na bhfaighteoirí ar chúnamh deontais Gaeilge sa Phobal. • Líon na bhfaighteoirí ar chúnamh deontais do Sheachtain na Gaeilge. • Comhroinnt eolais ar dheiseanna maoinithe le grúpaí pobail agus le daoine aonair.	Toilleadh méadaithe ag eagraíochtaí Gaeilge áitiúla chun maoiniú Gaeilge a fháil.	CCFÓ, príomh-eagraíochtaí Gaeilge, eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge.	2027-2029
3.9 Tacú le tionscnaimh a dhíríonn ar dhaoine óga agus le feidhmiú cláir óige Gaeilge.	• Líon na gclár óige Gaeilge. • Líon na ndaoine óga a ghlacann páirt i gcláir óige Gaeilge. • Líon na gcomhpháirtíochtaí le scoileanna, eagraíochtaí óige agus Grúpaí Gaeilge.	Rannpháirtíocht agus gníomh rochtana méadaithe ag daoine óga i ngníomhaíochtaí agus i gcláir Gaeilge ar fud an cheantair. Scileanna Gaeilge feabhsaithe Muinín níos mó as an nGaeilge a úsáid go sóisialta. Tuilleadh deiseanna dul chun cinn curtha ar fáil.	CCFÓ, Cumann na bhFiann Gael Linn Conradh na Gaeilge Pobal ar a nIúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua CVS Áitiúil	2027-2029

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
	• Líon na rannpháirtithe ag an aonach gairmeacha.	Eagrú bliantúil an aonaigh ghairmeacha Gaeilge.		
3.10 Comhpháirtíochtaí a fhorbairt le comhlachtaí chun soláthar atá ann cheana a leathnú agus a chur ar fáil do níos mó scoileanna sa cheantar.	• Líon na scoileanna a ghlacann páirt i gcláir. • Líon na ndaltaí a ghlacann páirt i gcláir.	Rochtain fheabhsaithe ar chláir Gaeilge do pháistí agus do dhaoine óga ar fud an cheantair. Beidh An Chomhairle, i gcomhar le comhlachtaí poiblí eile agus le heagraíochtaí phobal na Gaeilge, i gceannas ar scrúdú soláthair ar oideachas trí mheán na Gaeilge agus seirbhísí eile atá taobh amuigh de ghnáthfhreagrachtaí na Comhairle.	An tÚdarás Oideachais, An Chomhairle um Scoileanna Caitliceacha Faoi Chothabháil, Comhairle na Gaelscolaíochta Gael Linn	2027-2029
3.11 Nascanna a bhunú idir Grúpaí Gaeilge sa cheantar agus obair chun sraith choiteann aidhmeanna agus spriocanna a chur ar bun, agus comhsheasmhacht sa chur chuige maidir	• Líon na nGrúpaí Gaeilge atá rannpháirteach i líonraí nó i bhfóraim a éascaíonn an Chomhairle. • Líon na gcruinnithe comhpháirtíochta nó na n-imeachtaí	Earnáil níos láidre, níos comhordaithe Gaeilge ar fud an cheantair, agus í ag comhoibriú le chéile chun cuspóirí agus tosaíochtaí comónta a bhaint amach.	CCFÓ, príomh-eagraíochtaí Gaeilge, eagraíochtaí pobail agus deonacha Gaeilge.	2027-2029

Cumasaigh, tacaigh agus cothaigh forbairt chainteoirí agus pobal na Gaeilge				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
le forbairt na Gaeilge a chothú i measc na n-eagraíochtaí éagsúla.	líonraithe a dhéantar gach bliain. • Líon na dtionscadal comhoibríoch a sheachadtar idir Eagraíochtaí Gaeilge. • Líon na ndeiseanna a chuirtear ar fáil chun eolas agus dea-chleachtais a roinnt.			

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Cuir an Ghaeilge chun cinn agus ceiliúra í go gníomhach sa Cheantar				
Gníomhartha Straitéiseacha	**Tomhas Feidhmíochta**	**Torthaí**	**Páirtithe Leasmhara / Comhpháirtithe Féideartha**	**Amlíne**
4.1 Leanfaidh an Chomhairle ag eagrú cláir bhliantúil d'imeachtaí agus de ghníomhaíochtaí Gaeilge sa cheantar.	• Líon na n-imeachtaí agus na ngníomhaíochtaí a eagraítear gach bliain. • Líon na rannpháirtithe a fhreastalaíonn ar imeachtaí agus gníomhaíochtaí.	Rannpháirtíocht mhéadaithe i ngníomhaíochtaí Gaeilge ar fud an cheantair. Méadaú feasachta ar an nGaeilge agus ar a hoidhreacht chultúrtha. Dearcthaí dearfacha i leith na Gaeilge láidrithe. Rannpháirtíocht níos mó ó ghrúpaí aoise agus pobail éagsúla. Deiseanna méadaithe le húsáid na Gaeilge i suíomhanna sóisialta agus cultúrtha.	CCFÓ, Foras na Gaeilge, Conradh na Gaeilge, Gael Linn, Glór na nGael, Oireachtas na Gaeilge. Eagraíochtaí pobail agus deonacha.	2027-2029
4.2 Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh lena soláthar maoinithe do Sheachtain na Gaeilge i ngníomhaíochtaí sa cheantar.	• Líon na ngrúpaí atá rannpháirteach i gClár Sheachtain na Gaeilge CCFÓ. • Líon na rannpháirtithe in imeachtaí agus gníomhaíochtaí Sheachtain na Gaeilge atá maoinithe ag an Chomhairle.	Feasacht mhéadaithe ar an nGaeilge agus ar Sheachtain na Gaeilge trí imeachtaí agus poiblíocht a bhaineann le Seachtain na Gaeilge.	CCFÓ, Conradh na Gaeilge Eagraíochtaí pobail agus deonacha.	2027 agus gach bliain ina dhiaidh sin.
4.3 Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag ceiliúradh éachtaí	• Líon na bhfaíltiú, na searmanas bronnta nó na n-ócáidí aitheantais	Aitheantas agus ceiliúradh méadaithe ar rannchuidiú le forbairt na Gaeilge ar fud an cheantair, ag	CCFÓ, Eagraíochtaí pobail agus deonacha	2027-2029

suntasacha i bhforbairt na Gaeilge trí fáiltiú a eagrú agus aitheantas a thabhairt i scríbhinn.	a reáchtáiltear gach bliain. • Líon na ndaoine, na ngrúpaí nó na n-eagras a aithnítear go bliantúil. • Líon na n-alt poiblíochta, na bpreasráiteas nó na bpostálacha ar na meáin shóisialta a tharraingíonn aird ar éachtaí.	ardú próifíl agus stádas na teanga i measc na bpobal.		
4.4 Úsáid na Gaeilge a chur chun cinn ag imeachtaí na Comhairle.	• Líon imeachtaí na Comhairle ina n-úsáidtear an Ghaeilge ar chomharthaíocht agus/nó ar chláracha. • Líon na rannpháirtithe a ghlacann páirt in imeachtaí Gaeilge. • Líon na n-imeachtaí agus na ngníomhaíochtaí Gaeilge.	Feiceálacht, úsáid agus feasacht mhéadaithe ar an nGaeilge trí imeachtaí agus gníomhaíochtaí pobail atá á stiúradh ag an gComhairle.	CCFÓ	2027-2029

DRÉACHT

Mainstream, develop and grow the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
1.1 Develop and implement a strategy for the Irish Language, detailing the actions that the Council will take and how targets will be set, monitored and evaluated.	• Irish Language Strategy will be developed following stakeholder consultation. • Monitoring framework established. • End of period evaluation completed.	The Strategy will identify opportunities to protect, develop, share, promote and grow the language by facilitating and leading networking, capacity building and opportunities for collaboration between the public, private and the Irish Language community and voluntary sectors.	FODC, Irish Language Commissioner, the Office of Identity and Cultural Expression, Foras na Gaeilge, Conradh na Gaeilge, Cumann na bhFiann, Gael Linn, Glór na nGael, Oireachtas na Gaeilge, Comhairle na Gaelscolaíochta, Local Conradh na Gaeilge branches: Pobal ar a'n lúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua Local Community and voluntary organisations. Residents of Fermanagh and Omagh district.	January 2027

DRÉACHT

Mainstream, develop and grow the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
1.2 Actively engage with the Ulster University to make the Diploma in Irish available in the District beginning in the academic year commencing 2027.	• Meetings with Ulster University. • Support Ulster University consultations within the District.	Ulster University investigate and report on the feasibility of Irish Language Diploma provision within the District.	FODC, Ulster University Irish Language community and voluntary organisations.	2027-2028
1.3 Adoption and implementation of the guidelines and best practice actions issued by the Irish Language Commissioner and the NI Executive.	• Number of meetings with Office of the Irish Language Commissioner. • Review of FODC Irish Language Policy and Strategy.	Council is fully compliant with best practice and relevant legislation in Northern Ireland.	FODC, The Office of the Commissioner for the Irish Language, the Office of Identity and Cultural Expression.	2027-2029
1.4 Lobby the Department of Education and Comhairle na Gaelscolaíochta for the provision of post-primary education opportunities through the medium of Irish in the District.	• Number of meetings held with key stakeholders. • Number of representations made e.g. Council motions, reports or policy positions developed in	Progress towards the development of Irish-medium post-primary provision within the district. Increased awareness of Irish-medium education opportunities among parents and young people.	FODC, Department of Education, Education Authority, Council for Catholic Maintained Schools, Comhairle na Gaelscolaíochta, local Gaelscoileanna. Parent and Teacher Associations within the district.	2027-2029

Mainstream, develop and grow the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
	support of Irish-medium post-primary provision.			

DRÉACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Increase the visibility, accessibility and use of the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
2.1 Adopt a dual language approach to key publications both digitally and online.	• Number of key documents translated.	Increased access to key documents available in Irish.	FODC	2027-2029
2.2 Develop and Implement a Plan for Branding and Signage in in English and Irish in Council owned administrative buildings, facilities and corporate assets, including vehicles, uniforms, digital platforms, marketing campaigns and other Council resources.	• Signage and Branding Plan agreed by Council.	The visibility of Irish Language will be increased across the Council.	FODC	2027-2028
2.3 The Council will work towards the development and maintenance of a functioning dual language (Irish/English) website and continue to develop and maintain dedicated Irish Language social media	• Updated information on Gaeilge/Irish Language webpage. • Regular Irish Language E-newsletter. • Number of bilingual (Irish / English) social	The Council will develop a functioning dual language (Irish/English) website. Increase visibility and use of Irish Language throughout the District – both in spoken and written language.	FODC	2027 - 2029

DREACHT Gaeilge DREACHT

Increase the visibility, accessibility and use of the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
platforms and information on FODC website.	media posts on Council channels. • Growth in followers/subscribers across Irish Language platform.	Improved accessibility and experience of using Irish Language within FODC services. Increased awareness of Irish Language services, activities and opportunities through Council digital platforms. Regular bilingual English / Irish content across all main Council social media platforms including; information posts, marketing initiatives, community / service announcements. The relevant officer(s) will work in conjunction with the marketing team to develop a comprehensive strategy on how best to promote the Irish language across the Council's platforms.		
2.4 Create opportunities for Irish Language immersion within the Council district, e.g. use of Irish Language to promote recreational sites, tourism, business and activities.	• Number of tourism and heritage resources available bilingually. • Number of people attending Irish Language-themed tours, events,	Increase in visitors engaging with Irish Language interpretation or cultural experiences. New opportunities created annually for the public to experience Irish in everyday settings.	Community Services, Tourism	2027-2029

Increase the visibility, accessibility and use of the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
	workshops or activity programmes.			
2.5 Council will provide translation support for internal correspondence/ resource translations and acquire professional translation as required.	• Number of items translated. • Support and advice for procurement of Irish Language translators and Interpreters for FODC and Community. • Number of services requested through Irish.	FODC correspondence will be provided in a bilingual or Irish Language only format as required. Elected members will be encouraged to use Irish in Council meetings and provide self-interpretation. Where a 'face-to-face' service is sought/requested, staff will enquire if an Irish-speaking member of staff is present to deliver the service, if unavailable the Council will offer to make suitable arrangements for the service to be provided in Irish within 1-2 working days, or offer a telephone service the same day. A record will be kept of services requested through Irish that are not available and capacity will be developed to provide those services accordingly.	FODC	2027-2029

Increase the visibility, accessibility and use of the Irish Language				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
2.6 Council will facilitate a dual language street and road signage through the Street Naming and Numbering Policy.	• Number of dual language road signs installed.	Council will facilitate a dual language street and road signage through the Street Naming and Numbering Policy and will keep this policy under review and in keeping with existing and emerging best practice.		2027-2029

DRÉACHT Gaeilge DRÉACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.1 The Council will facilitate opportunities for those using Council facilities to use the Irish Language. The Council will continue to support opportunities for people to learn and practice the language across the district.	• Work with HR to identify Irish Language speakers within staff. • Number of enquiries received through Irish. • Number of requests for services through Irish accommodated. • Number of staff trained or supported to provide services through Irish. • Number of employees wearing a Fáinne award.	Improved accessibility of Council services for Irish Language speakers. Increased confidence among service users in accessing Council services through Irish. Increased use of Irish across customer interactions and service delivery. Staff who have achieved a Fáinne award will be encouraged to wear their Cúpla Focal, Fáinne Airgid or Fáinne Óir in the workplace.	FODC	2027-2029
3.2 Facilitate and encourage local businesses, especially in the retail and hospitality sectors, to use Irish with local residents and visitors.	• Number of business networks or chambers engaged in Irish Language activities. • Number of retail businesses engaged through Council-supported initiatives. • Number of introductory Irish Language workshops delivered for businesses.	Increased visibility and everyday use of Irish within the retail, hospitality and tourism sectors, enhancing the experience of residents and visitors and supporting the normalisation of Irish across the district.	FODC, Local business organisations, Tourism NI, Cuilcagh Lakeland Geopark, Marble Arch Caves, Sperrins AONB, Local businesses, individuals and community groups	2027-2029

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.2 Work with Pobal ar a'n Iúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua, Craobh Cois Locha, GAA clubs, Comhaltas and other community organisations in the district to promote the Irish Language and develop participation in cultural activities.	• Number of GAA clubs participating in Gaeilge sa Chlub workshops annually for GAA Clubs. • Number of partnership projects delivered with community based Irish Language organisations.	Increased opportunities for young people to use Irish in social, sporting and cultural settings. Increased visibility of Irish across community and sporting organisations. Strengthened links between Irish Language organisations, sports clubs and cultural groups. The Council will facilitate and encourage community groups that operate through the Irish language to access all Financial Assistance calls. No community group will be at a disadvantage from accessing financial calls because they are defined as "Irish language groups".	FODC, Glor na nGael, Oireachtas na Gaeilge, Cumann na bhFiann, Pobal ar a'n Iúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua Ulster GAA, Fermanagh GAA, Tyrone GAA, Dún Uladh, Fermanagh Comhaltas branches, Tyrone Comhaltas branches within the district. Irish Language community and voluntary organisations.	2027-2029

DRÉACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.3 Host two Irish Language symposiums annually to encourage discussion, engagement and promote shared learning.	• Number of attendees at symposium events. • Number of Community organisations in attendance.	Increased engagement and networking amongst FODC, local community and voluntary organisations, and Irish Language lead organisations.	FODC, Irish Language lead organisations, Irish Language community and voluntary organisations	2027-2029
3.4 Support staff and Elected Members who wish to increase their understanding of Irish Language and ensure they can communicate in Irish.	• Number of staff and elected Members attending Irish Language classes. • Number engaged in staff classes. • 2 Introduction to the Irish Language workshops per annum.	FODC staff and Elected Members will gain better understanding of Irish Language. Staff and Elected Members will gain increased confidence in communicating in Irish during performance of Council duties. An audit will be carried out of Council staff to assess language capability amongst staff.	FODC Staff and Elected Members	2027-2029
3.5 Support Irish Language families and parents.	• Number of links to talks, resources and organisations.	Increased support available to Irish speaking families.	FODC, Glór na nGael, Community and voluntary organisations Local families.	2027-2029

DREACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.6 Irish Language groups will be encouraged to access a wide range of financial supports, both Council and other sources. Financial support for community groups organising Irish language activities and individuals learning the language.	• Number of Gaeltacht Bursaries awarded to individuals. • Number of Academic bursaries granted to individuals. • Number of Irish in the Community grants awarded to Community groups. • Number of Seachtain na Gaeilge grants awarded to community groups. • Number of Irish Language groups accessing general Council financial assistance calls. • Number of external opportunities for financial assistance shared.	Irish Language specific grant aid will support and encourage community groups and individuals. Greater sustainability of Irish Language groups within the Council district. Increased programming within FODC area by local Irish Language community groups.	FODC, Irish Language lead organisations, Irish Language community and voluntary organisations.	2027 -2029

DRÉACHT Gaeilge DRÉACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.7 Continue to support the provision of accessible classes for adult learners and young people.	• Number of learners at adult classes in Enniskillen and Omagh. • Number of schools engaged with. • Number of students participating in workshops. • Increase delivery of Community classes through Irish in the Community grant aid. • Support for Irish Language conversation circles.	Adult classes in Enniskillen and Omagh will be facilitated. Increased access to Irish for young people within the district.	FODC, Local community and voluntary organisations, Local primary and post primary schools.	2027-2029
3.8 Support Irish Language development through community-based programming.	• Support from Irish Language Officer / Community Support and Development Officers. • Number of recipients of Irish in the Community grant aid.	Increased capacity of local Irish Language organisations to apply for Irish language funding.	FODC, Irish Language lead organisations, Irish Language community and voluntary organisations.	2027-2029

DREACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
	• Number of recipients of Seachtain na Gaeilge grant aid. • Information sharing of funding opportunities with community groups and individuals.			
3.9 Support initiatives aimed at young people and the operation of Irish Language youth programmes.	• Number of Irish Language youth programmes. • Number of young people participating in Irish Language youth programmes. • Number of partnerships with schools, youth organisations and Irish Language groups. • Number of attendees at the Careers fair.	Increased participation and engagement of young people in Irish Language activities and programmes across the District. Improved Irish language skills Increased confidence using Irish socially. Greater number of progression opportunities provided. Delivery of annual Irish Language careers fair.	FODC, Cumann na bhFiann Gael Linn Conradh na Gaeilge Pobal ar a'n Iúl, Sruth na hÉirne, Tús Nua Local CVS	2027-2029

DRÉACHT

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
3.10 Develop partnerships with bodies to widen existing provision delivered to more schools in the district.	• Number of schools participating in programmes. • Number of pupils participating in programmes.	Increased access to Irish language programmes for children and young people across the district. The Council will lead, in liaison with other public bodies and Irish Language community organisations, an examination of provision for Irish Language medium educational and other services that are outside the normal Council remit.	Education Authority, Council for Catholic Maintained Schools, Comhairle na Gaelscolaíochta Gael Linn	2027-2029
3.11 Establish links between Irish Language groups in the district and work to establish a common set of aims and goals, facilitate a consistency of approach to the development of the language by the various organisations.	• Number of Irish Language groups participating in Council-facilitated networks or forums. • Number of partnership meetings or networking events held annually. • Number of collaborative projects delivered between Irish Language organisations. • Number of opportunities created	A stronger, more coordinated Irish Language sector across the district, working collaboratively towards shared aims and priorities.	FODC, Irish Language lead organisations, Irish Language community and voluntary organisations.	2027-2029

Empower, support and foster the development of Irish Language speakers and communities				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
	for knowledge sharing and best practice exchange.			

DREACHT
Fermanagh & Omagh District Council
Comhairle Ceantair Fhear Manach agus na hOmaí
Gaeilge
DRÉACHT

Actively promote and celebrate the Irish Language in the District				
Strategic Actions	**Performance Measure**	**Outcomes**	**Potential Stakeholders / Partners**	**Timescale**
4.1 Council will continue to organise an annual programme of Irish Language events and activities within the district.	• Number of events and activities organised annually. • Number of participants attending events and activities.	Increased participation in Irish Language activities across the district. Increased awareness of Irish Language and its cultural heritage. Positive attitudes towards Irish Language strengthened. Greater engagement from diverse age groups and communities. Increased opportunities to use Irish Language in social and cultural settings.	FODC, Foras na Gaeilge, Conradh na Gaeilge, Gael Linn, Glór na nGael, Oireachtas na Gaeilge. Community and voluntary organisations.	2027-2029
4.2 Council will continue to deliver Seachtain na Gaeilge funding for activities within the district.	• Number of groups participating in FODC Seachtain na Gaeilge Programme. • Number of participants in Council funded Seachtain na Gaeilge events and activities.	Increased awareness of Irish Language and Seachtain na Gaeilge through Seachtain na Gaeilge activities and promotion.	FODC, Conradh na Gaeilge Community and voluntary organisations.	2027 and annually thereafter.
4.3 Council will continue to mark significant achievements in Irish Language development with receptions and	• Number of receptions, award ceremonies or recognition events held annually. • Number of individuals, groups or organisations recognised annually.	Increased recognition and celebration of contributions to Irish Language development across the district, raising the profile and status of the language within communities.	FODC, Community and voluntary organisations	2027-2029

written acknowledgements.	• Number of promotional articles, press releases or social media posts highlighting achievements.			
4.4 Promote the use of Irish Language at Council events.	• Number of Council events where Irish is used in signage and or programmes. • Number of attendees participating in Irish Language event activities. • Number of Irish Language events and activities.	Increased visibility, use and awareness of the Irish Language through Council-led events and civic activities.	FODC	2027-2029

DREACHT
Gaeilge
DRÉACHT

Eagras	DEA
CLG Fhear Manach	Ar fud Fhear Manach
Dúinn Amháin	Ar fud Fhear Manach
Club Scannán Fhear Manach	Ar fud Fhear Manach
Sruth na hÉirne	Inis Ceithleann
Gaeil Inis Ceithleann	Inis Ceithleann
Róimh an Éirne, Inis Ceithleann	Inis Ceithleann
Cairde Bhunscoil na Tríonóide Naofa	Inis Ceithleann
An Chéad Chumann Fhear Manach An Baile Nua Bhuitléir GAA	Oirthear na hÉirne
Seamróga Ros Liath	Oirthear na hÉirne
Cumann Pobail na gCnoc	Oirthear na hÉirne
Tús Nua	Oirthear na hÉirne
Cairde Bhunscoil an Traonaigh	Oirthear na hÉirne
Cumann Peile Ghaelach Naomh Pádraig, Donach	Oirthear na hÉirne
Cumann Forbartha Dhonach	Oirthear na hÉirne
CCÉ An Baile Nua Bhuitléir	Oirthear na hÉirne
Healthy Kidz CIC, Tionscadal Scoile	Oirthear na hÉirne
PTFA Naomh Ronán, Lios na Scéithe	Oirthear na hÉirne
CLG Emmett Lios na Scéithe	Oirthear na hÉirne
Comhaltas Ros Liath	Oirthear na hÉirne
Cairde Naomh Muire, Bunscoil Naomh Muire, An Baile Nua Bhuitléir	Oirthear na hÉirne
Cairde na gCoillte Beaga	Oirthear na hÉirne
CLG Naomh Muire, Droichead Mhig Uidhir	Oirthear na hÉirne
CLG Naomh Iósaf Eadarnaí	An Éirne Thuaidh
CLG Naomh Molaise, Baile an Irbhin	An Éirne Thuaidh
CCÉ Béal Leice	An Éirne Thuaidh
CLG Chua	An Éirne Thuaidh
Ionad Sláinte ARC	An Éirne Thuaidh
CLG Mhig Uidhir, An tIompú Deiseal	An Éirne Thuaidh
CLG Naomh Iósaf, Eadarnaí	An Éirne Thuaidh
Cumann Pobail an Teampaill	An Éirne Thuaidh
Fondúireacht na Mumairí	An Éirne Thiar
Naomh Bunscoil Ninnidh, PFG Dhoire Loin	An Éirne Thiar
CLG Bealach na Leice	An Éirne Thiar
CLG Uí Chonaill, Doire Loin	An Éirne Thiar
CLG Cill Náile	An Éirne Thiar
Féile Cheoil Thraidisiúnta Cuimhneacháin Eddie Duffy/Mick Hoy	An Éirne Thiar
PTA Naomh Muire, Cill Easrach	An Éirne Thiar
PTFA Bunscoil Chill Eochmhaoimhin, Botha	An Éirne Thiar

DRÉACHT

Eagras	DEA
Cumann Cultúir Bheal Cú agus An Chloch Dubh	An Éirne Thiar
CLG An Charraig Mhór	Lár Thír Eoghain
Cumann Pobail Chnoc an Mhullaigh	Lár Thír Eoghain
CLG Naomh Pádraig, An Ghoirtín	Lár Thír Eoghain
Bearach An Chraobh Rua CLG An Ridire Dearg	Lár Thír Eoghain
Éire Óg, An Charraig Mhór	Lár Thír Eoghain
Cumann Forbartha Phobail Loch Mhic Ruairí	Lár Thír Eoghain
CCÉ Craobh Tearmainn Mhic Oirc	Lár Thír Eoghain
Bearach An Chraobh Rua / CLG An Ridire Dearg	Lár Thír Eoghain
Cairde Bunscoil Mhuire Lourdes, An Chaisleán Glas	Lár Thír Eoghain
An Caisleán Glas, CLG Naomh Pádraig	Lár Thír Eoghain
Óige Mhuintir Luinigh (Club Óige an Chaisleáin Ghlais)	Lár Thír Eoghain
Comhlacht Forbartha na hAbhann Choille Teo.	Lár Thír Eoghain
Cumann Pobail an Chaisleáin Ghlais	Lár Thír Eoghain
Ógras na hÓmaí, An Ómaigh	An Ómaigh
Féile na hÓmaí	An Ómaigh
Gaelscoil na gCrann	An Ómaigh
CLG Sarsfields Dhroim Rátha, An Ómaigh	An Ómaigh
Dearfach le Chéile	An Ómaigh
Pobal ar an Iúl, An Ómaigh	Ar fud na hÓmaí
An Droim Mór Naomh Damhnait CLG	Tír Eoghain Thiar
Cumann Ealaíon agus Cultúir Threallaigh	Tír Eoghain Thiar
Comhaltas Dhroim Mór	Tír Eoghain Thiar
CLG Phiarsaigh Fhionntamhnach	Tír Eoghain Thiar
CLG Droim Caoin	Tír Eoghain Thiar
Tionscnamh Athghiniúna Fhionntamhnaí - Ionad Ecclesville	Tír Eoghain Thiar
CLG An Táite Riabhach	Tír Eoghain Thiar
Cumann Peile na mBan Naomh Damhnait, An Droim Mór	Tír Eoghain Thiar
Trí Leac, Naomh Mhic Artáin / CLG Thrí Leac Naomh Mhic Artáin	Tír Eoghain Thiar
CCÉ Fionntamhnaí	Tír Eoghain Thiar
CLG An Droim Mór Naomh Damhnait / CLG An Droim Mór	Tír Eoghain Thiar
Cumann na dTuismitheoirí, Bunscoil Roscaibhí	Tír Eoghain Thiar
Cumann na dTuismitheoirí, Bunscoil Sacred Heart, An Táite Riabhach	Tír Eoghain Thiar

Organisation	DEA
Fermanagh GAA	Fermanagh wide
Just Us	Fermanagh wide
Fermanagh Film Club	Fermanagh wide
Sruth na hÉirne	Enniskillen
Gaeil Inis Ceithleann	Enniskillen
Row the Erne, Enniskillen	Enniskillen
Friends of Holy Trinity PS	Enniskillen
An Chéad Chumann Fhear Manach Newtownbutler First Fermanagh's GAA	Erne East
Roslea Shamrocks	Erne East
Knocks Community Association	Erne East
Tús Nua	Erne East
Cairde Bhunscoil An Traonaigh	Erne East
St Patrick's Gaelic Football Club, Donagh	Erne East
Donagh Development Association	Erne East
Newtownbutler CCÉ	Erne East
Healthy Kidz CIC, School Project	Erne East
St. Ronan's PTFA, Lisnaskea	Erne East
Lisnaskea Emmett's GAC	Erne East
Roslea Comhaltas	Erne East
Friends of St Mary's St Mary's PS Newtownbutler	Erne East
Friends of Little Woods	Erne East
Naomh Muire Droichead Mhig Uidhir CLG, St Mary's GAA club Maguiresbridge	Erne East
CLG Naomh Iósaf Eadarnaidh Ederney St Joseph's GAC	Erne North
St Molaise GFC Irvinestown	Erne North
Belleek CCÉ	Erne North
Coa GAC	Erne North
ARC Healthy Living Centre	Erne North
CLG Mhic Uidhir, An t-Iompú Deiseal	Erne North
Naomh Íosaf Eadarnaidh, St Joseph's GAA, Ederney	Erne North
Tempo Community Association	Erne North
Mummers Foundation	Erne West
St. Ninnidh's Primary School, Derrylin PFG	Erne West
CLG Bealach na Leice	Erne West
Derrylin O'Connell's GAC	Erne West
CLG Cill Náile	Erne West
Eddie Duffy/Mick Hoy Memorial Traditional Music Festival	Erne West
St Mary's PTA, Killesher	Erne West

Organisation	DEA
Killyhommon Primary School PTFA, Boho	Erne West
Belcoo and Blacklion Culture Club	Erne West
An Charraig Mhór CLG	Mid Tyrone
Mountfield Community Association	Mid Tyrone
St Patrick's Gortin GFC	Mid Tyrone
Bearach An Chraobh Rua Beragh Red Knights GAC	Mid Tyrone
Éire Óg, Carrickmore	Mid Tyrone
Loughmacrory Community Development Association	Mid Tyrone
CCÉ Craobh Tearmainn Mhic Oirc	Mid Tyrone
Bearach An Chraobh Rua / Beragh Red Knights GAC	Mid Tyrone
Friends of Our Lady of Lourdes PS, Greencastle	Mid Tyrone
An Caisleán Glas, Greencastle St Patrick's GAA	Mid Tyrone
Óige Mhuintir Luinigh (Greencastle Youth Club)	Mid Tyrone
Owenkillew Development Company Ltd	Mid Tyrone
Greencastle Community Association	Mid Tyrone
Ógras Na hÓmaí, Omagh	Omagh
Féile na hÓmaí	Omagh
Gaelscoil na gCrann	Omagh
Drumragh Sarsfields GAC, Omagh	Omagh
Positive Together	Omagh
Pobal ar a'n Iúl, Omagh	Omagh wide
An Droim Mór Naomh Damhnait CLG	West Tyrone
Trillick Arts & Cultural Society	West Tyrone
Dromore Comhaltas	West Tyrone
Fintona Pearses GFC	West Tyrone
Drumquin GAA	West Tyrone
Fintona Regeneration Initiative - Ecclesville Centre	West Tyrone
Tattyreagh GAC	West Tyrone
Dromore St Dympna's Ladies GFC	West Tyrone
Trí Leac, Naomh Mhic Artáin/ Trillick St Macartan's GAA	West Tyrone
Fintona CCÉ	West Tyrone
CLG An Droim Mór Naomh Damhnait / Dromore GFC	West Tyrone
Roscavey Primary School PTA	West Tyrone
Sacred Heart PS Parents Association, Tattyreagh	West Tyrone

25/02/2026 **Conradh na Gaeilge** – Cuisle Nic Liam **Foras na Gaeilge** – Gearóid Mag Uibhrín **An tOireachtas** – Máire Ní Choilm **Glor na nGael** – Sinéad Ní Mhearnóg - Uí Ghéibheannaigh	**13/05/2026** **Office of The Commissioner for the Irish Language** – Dr Pól Deeds Terry Curran Amber McDaid
09/03/2026 **Dáil** Omagh	**13/05/2026** **Ulster University** – Dr Gearóid Ó Domagáin
30/03/2026 **Dáil** Enniskillen	**14/05/2026** **Pobal ar a'n lúl**
22/04/2026 **Tús Nua Fhear Manach** – Ciarán Mag Uidhir/Paid Ó Maolagáin	**19/05/2026** **Pobal ar a'n lúl** (2nd Meeting)
24/04/2026 **Club Óige** – Sruth na hÉirne	**20/05/2026** **Foras na Gaeilge** – Leonne Ní Loinsigh
06/05/2026 **Sruth na hÉirne –** Membership Meeting (12 attendees)	**20/05/2026** **Fermanagh GAA** – Tara Ní Chonalláin, Phil Flanagan, Ciarán Mag Uidhir
07/05/2026 **Office of Identity & Cultural Expression** – Dr Katy Radford	**02/06/2026** **Tyrone GAA** – Risteard Mac Dabhéid Cliodhna Kerr
11/05/2026 **MF Learning** – Michelle Furey	**TBA –** St Michael's College – Máirtín Ó Gormlaithe **TBA –** Gaelphobal – Bairbre Uí Chatháin

DRÉACHT